FR. JAN PIĄTKIEWICZ

# Wyniki Doświadczeń Polowych i Prac Rolniczego Zakładu Doświadczalnego w Zdanowie

Rok 1933

(Streszczenie)

00073485

WARSZAWA 1934

WYDAWNICTWO ODDZ. WARSZAWSKIEGO ZWIĄZKU ROLN. ZAKŁ. DOŚW. RZP. POL.

54957

BIBLIOTEKA SEMINARIUM SANDOMIERSKIEGO

Rolniczy Zakład Doświadczalny w Zdanowie, — położony w powiecie Sandomierskim, wojew. Kieleckiem, oddalony od st. kolejowej i poczty w Sandomierzu o 17 klm. telefon Sandomierz Nr. 18 (z usług najbliższych ajencji pocztowych nie korzystamy).

Glebę Ogniska Kultury Rolnej i Zakładu Doświadczalnego stanowi löss próchniczny, w/g prof. Sławomira Miklaszewskiego — czarnoziem zdegradowany. Analizę mechaniczną gleby Zakładu Doświadczalnego, wykonaną w Zakł. Glebozn. Polit. Warsz., podano w sprawozdaniu rocznem zakładu doświad. za rok 1929 — w tablicy Nr. 1.

Zakład Doświadczalny w Zdanowie prowadzi pracę w powiatach: Sandomierskim i Opatowskim, nadto otacza opieką doświadczenia, przeprowadzane przez pp. instruktorów w powiatach: Iłżeckim, Kieleckim, Koneckim, Kozienickim, Opoczyńskim i Radomskim.

Ognisko Kultury Rolnej w dalszym ciągu prowadzi reprodukcję zbóż siewnych i okopowych, tych odmian, które od szeregu lat wykazują w doświadczeniach Zakładu najwyższe plony, względnie swoją odpornością na najniebezpieczniejsze choroby (rdza źdźbłowa, rak ziemniaczany) zasługują na rozpowszechnienie. W roku 1933 r. sprzedano do siewu lub wymieniono: owsa I i II odsiewu — 128 q; jęczmienia I i II ods. 110 q; pszenicy I i II ods. 298 q; żyta I i II ods. 103 q oraz ziemniaków I, II i III ods. 315 q.

Cielęta oraz prosięta — po matkach licencjonowanych i zapisanych do Związków Hodowlanych — są sprzedawane do chowu po cenach rynkowych. —

Stacjonowane 2 ogiery z Państw. stada — pokryły 165 klaczy.

Z inwestycji. W roku 1933 — rozpoczęto budowę domu mieszkalnego dla personelu naukowego Zakładu i Ogniska. — Wyprowadzono ściany i nakryto dachem. (Obecnie w 1934 r. — następuje wykończenie wewnętrzne i zewnętrzne).

Kierownik Zakładu pracuje w wielu organizacjach społecznych na terenie powiatu, jak również i poza powiatem. Personel Zakładu wygłaszał pogadanki i brał udział w pracach konkursowych młodzieży wiejskiej.

W roku 1933 r. zwiedziło Zakład Doświadczalny ponad 500 osób. W pracowni botanicznej Zakładu wykonano na własne potrzeby 610 analiz i oznaczeń. Siły kiełkowania 73, wagi 1000 ziarn 187, hektolitra 187, ilości kłębów ziemniaczanych w 5 kg. — 16; % skrobi w ziemnia-

kach 16; % cukru w burakach 76; % suchej masy w burakach i marchwi pastewnej 9; % łuski w owsie 12; ilości i wagi chwastów 30; ilości osobników męskich i żeńskich w konopiach 4.

Zakład Doświadczalny wydał sprawozdanie z działalności za 1932 r., streszczenie sprawozdania, biuletyny Nr. 10 i 11 (jesienny i wiosenny) w 3000 egz. każdy, oraz w okresie wiosennym — ulotkę o niszczeniu chwastów w 5000 egz. Publikacje Zakładu zostały rozpowszechnione w wyżej wymienionych powiatach.

Stacja meteorologiczna II rzędu, zaopatrzona jest w następujące przyrządy: 1) termometry: suchy zwilgocony, minimum i maximum, oraz 4 termometry gruntowe, umieszczone w ziemi na głębokościach 10, 25, 50 i 100 ctu — 2) barometr rtęciowy, 3) wiatromierz Wilde'a, 4) deszczomierz zwykły i 5) deszczomierz samopiszący. Przeprowadzane były również spostrzeżenia fenologiczne. Pod względem klimatycznym rok 1933 można scharakteryzować w następujący sposób: Po ciepłej i wilgotnej jesieni 1932 r., — która umożliwiła dobre rozkrzewienie się ozimin, — nastąpiło w końcu grudnia dopiero trwałe zamarznięcie gruntu.

Przebieg zimy naogół dość łagodny, mrozy — w drugiej połowie stycznia, dochodzące do — 26,5 C., dzięki równomiernej pokrywie śnieżnej — nie zaszkodziły oziminom. W drugiej połowie marca (1933 r.) rozpoczęto roboty polne, a 1 kwietnia siewy. — Susza i chłody opóźniły wschody jarzyn blisko o 3 tygodnie. Niezbyt ciepły i o małej ilości opadów, maj — (44,1 mm) powoduje, naogół, słaby rozwój zbóż i okopowych, — dopiero w początkach czerwca następuje znaczna poprawa, ocieplenie i częste deszcze (125,1 mm) — wywołują szybki rozwój zbóż, wyrównywując opóźnioną wegetację. Lipiec i sierpień były, naogół, niezbyt upalne, z dość znaczną ilością opadów, które przedłużają nieco żniwa.

Zbiory nasion buraczanych, oraz niektórych strączkowych, jak bobiku, soi (z tej ostatniej wiele odmian wogóle nie dojrzało) były szalenie opóźnione i tylko dzięki wyjątkowo pięknej jesieni umożliwione było ich dosuszenie, — oraz uprawa po nich i siew ozimin. — Tej samej przyczynie należy zawdzięczać pomyślne ukończenie kopania i wszelkich robót przedzimowych.

Dopiero w końcu listopada zjawiają się mrozy, a następnie na zmarzniętą ziemię opadł śnieg:

Naogół rok 1933 zaliczyć należy do chłodnych, średnia temp. roczna 5,4°C. (w 1932 r. 7,6°C), posiadał on natomiast o 123,3 mm opadów więcej od roku poprzedniego, wobec czego szkodniki zbóż i okopowych były minimalne.

W roku 1933 założono na stałem polu doświadczalnem 39 doświadczeń:

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Doświadczeń | odmianowych | założono | 12 | zebrano | 11 |
| „ | nawozowych | „ | 13 | „ | 13 |
| „ | uprawowych | „ | 8 | „ | 8 |
| „ | różnych | „ | 6 | „ | 6 |

Prócz wymienionych, założono w powiatach sandomier. i opatowskim 26 doświadczeń zbiorowych — zebrano 23.

## Odmiany zbóż i okopowych.

1. Odmiany pszenicy ozimej.

Do porównania użyto 18 odmian, w tem 5 orginalnych, jedną I ods.; 11 odn. II ods. i jedną IV ods. („ostka Mikulicka"). Pomimo użycia do siewu ziarna niekompletnie dokształconego, — pochodzącego z odmian bardzo silnie porażonych w roku poprzednim rdzą źdźbłową (Puccinia graminis tritici), plony pszenicy były, w porównaniu do lat poprzednich, wyższe, o b. dobrze dokształconem ziarnie i wyrośniętej słomie. Pierwsze miejsce zajęła „Graniatka Zachodnia", drugie „Grubokłosa" Załęskiego, trzecie i czwarte „Dańkowska Selekcyjna" i „Graniatka Dańkowska". — „Wysokolitewka Sobieszyńska" w 1933 r. zajęła jedno z ostatnich miejsc. Najwyższa waga 1000 ziarn „Ostki Mikulickiej" 45,2 gr., „Wysokolitewki Sobieszyńskiej" 44,4 gr.; najniższa: „Graniatki Dańkowskiej" — 33,4 gr.; „O. S." z Poznania — 33,5 gr.

W średniej wieloletniej obliczonej z 4 lat (wykluczono 1932 r.) zachodzą w uszeregowaniu niewielkie zmiany. Pierwsze miejsce zajmuje również „Graniatka Zachodnia", drugie „Graniatka Dańkowska", trzecie „Tryumf Mikulicki", który w roku sprawozdawczym zajął jedno z dalszych miejsc. „Stieglera 22" — zajmuje ostatnie miejsce.

Odmiany żyta ozimego. Do porównania użyto 12 odmian oryginalnych. Pierwsze miejsce pod względem plonu ziarna zajęło „Dańkowskie" drugie „Mikulickie", trzecie „Ołtarzewskie", które dało najwyższy plon słomy. *„Petkus Lochowa" i „Granum"*, zajmujące od kilku lat pierwsze miejsce w doświadczeniach, znalazły się w roku sprawozdawczym na 4 i 5 miejscu. Pod względem jakości ziarna — pierwsze miejsce zajęło „Wierzbieńskie" (waga 1000 ziarn 34,4 gr. i „Zeelandzkie" (33,4 gr.).

Biorąc pod uwagę średnią z 5 lat pierwsze miejsce należy przyznać odmianom żyta: „Granum", drugie „Zeelandzkiemu Hildebranda" i „Petkusowi Lochowa", które posiadają b. zbliżony plon ziarna i słomy.

3) Odmiany owsa.

Do porównania użyto 12 odmian, w tem 8 oryginal. 1 — I ods. i trzy odm. II odsiewu. Pomimo b. opóźnionych wschodów i wegetacji w pierwszym okresie, owsy plonowały b. dobrze.

Pierwsze miejsce zajął „Biały Orzeł", dając najwyższy plon ziarna o najniższym procencie łuski, co podnosi jego wartość. Następne miejsca zajęły: „Biały Mazur" i „Antoniński Biały"; „Wczesny W-O3" (Jakowskiego) — zajął czwarte miejsce, podobnie jak w roku ubiegłym, dojrzewając o 2—3 dni później od „Najwcześniejszego Niemierczańskiego", dającego zwykle plon najniższy. W-O3 stoi na równi z odmianami późniejszemi.

Przeciętnie za 5 lat najwyższy plon wydał „Biały Orzeł", następnie „Złoty Deszcz" i „Biały Mazur".

4) Odmiany jęczmienia.

Do porównań użyto 9 odmian, w tem 7 odmian oryginalnych, oraz dwie II odsiewu.

W roku 1933 — na pierwszem miejscu znalazł się „Isaria" (będący poraz pierwszy w naszych doświadczeniach) tak pod względem ziarna jak i słomy — drugie i trzecie miejsce zajęły odmiany „Złoty ze Swalöf i „Zwycięzca ze Svalöf". Odmiana „Hanna Proscovetz'a, normalnie przodująca.

podobnie jak w roku 1932 — znalazła się na piątem miejscu. Największą wagę 1000 ziarn miały: „Hanna Skrzeszowicki“ i „Szelejewski browarniany“. —

Przeciętna z 5 lat. Pierwsze miejsce zajmuje „Złoty ze Svalöf“, drugie i trzecie „Hanna Proscovetz'a“ i „Zwycięzca ze Svalöf“.

5) Odmiany pszenicy jarej.

Do porównania użyto 7 odmian oryginalnych. Pierwsze miejsce zajęła „Ostka Suska“ i „Ostka Puławska“. „Ostka Hildebranda“, która w roku ubiegłym zajęła pierwsze miejsce, wykazując zupełną odporność na rdzę, w roku sprawozdawczym znalazła się na czwartem. Posiada ona najwyższą wagę 1000 ziarn — 48,5 gr. „Suska Bezostna Jedyna“ — dała najniższy plon ziarna, natomiast wysoki plon słomy, aż 86,4 q z ha.

Średnich wieloletnich nie podaję, gdyż większość odmian znalazła się poraz pierwszy w naszych doświadczeniach.

6) Odmiany ziemniaków.

Do porównania użyto 15 odmian I ods. i jedna z dalszego odsiewu.— Z wyjątkiem „Wohltmanów“, wszystkie odmiany opanowane były, w mniejszym lub w większym stopniu, przez choroby virusowe (liściozwój, kędzierzawka, mozajkowatość liści), co znacznie plon obniżyło.

W roku 1933 — pierwsze miejsca zajęły: „Gloriosa“ „Włoszanowskie 112“, — „Pepo Kameckego“ i „Wohltman z Dańkowa“. Najwyższy plon skrobi z ha dały: „Gloriosa“, następnie „Wohltman z Dańkowa“.

Przeciętnie za 5 lat na pierwszem miejscu pod względem wydajności kłębów stoją: „Pepo Kameckego“ (odm. rakoodporne), następnie „Gloriosa“ i „Wohltman“, zaś pod względem planu skrobi z ha— „Wohltman Dańk.“. Odmiany jadalne, dojrzewające w lipcu i sierpniu, dały oczywiście plony niższe, zarówno kłębów jak skrobi.

7) Doświadczenie z odmianami buraków cukrowych, które miało na celu, oprócz stwierdzenia wartości poszczególnych odmian pod względem plonu, zbadanie ich odporności na wytwarzanie pośpiechów.

Do porównania użyto 13 odmian, oznaczonych anonimowo numerami od 1—13, nadesłanych w roku 1932. Wobec wydania specjalnej pracy w tej materji, przez D-ra Ign. Kosińskiego, wyników nie podaję.

8) Odmiany buraków pastewnych. W roku 1933, podobnie jak lat ubiegłych, najwyższy plon korzeni dały buraki „Eckendorfskie żółte i czerwone“, na następnem miejscu stoją „Leutowickie. Ponieważ w przeciętnej za 5 lat utrzymuje się ta sama kolejność, dowodzi to, że buraki typu okrągłego lepiej nadają się na nasze gleby. — Za odm. „Półcukrowemi Vilmorina“ i „Mammuthami“ — przemawia znacznie wyższy % suchej masy, co może gwarantować lepsze przechowanie.

9) Odmiany marchwi pastewnej. W roku 1933 porównywano 3 odmiany z firmy Hoser w Warszawie i jedną (Biała z zieloną główką) pochodzenia miejscowego. Pierwsze miejsce zajęła „Biała z zieloną główką“ od Hosera i dała o 45 q z ha więcej od miejscowej. „Lobberychska“ zajęła trzecie miejsce, przodując jednak w dalszym ciągu w przeciętnej za 5 lat.

10. Odmiany Konopi. Doświadczenie prowadzone po raz pierwszy. Do porównania użyto 2 odmiany krajowe i 2 zagraniczne (południowe). Odmiany krajowe wyrwano po dojrzeniu nasienia, — południowe po okwitnięciu osobników męskich. Plon słomy był bez porównania

wyższy u odmian południowych, przyczem na pierwszem miejscu stoją „Jugosłowiańskie"; najmniejszy plon słomy dały „Wileńskie". Z odmian krajowych wyższy plon ziarna uzyskały „Wileńskie". Doświadczenie będzie kontynuowane.

11. Odmiany soi. Doświadczenie przeprowadzono poraz pierwszy i miało na celu, oprócz porównania wartości 3 odmian, zbadanie wpływu szczepienia ziarna soi szczepionką bakteryjną. — W tym celu wprowadzono kombinację z *„soją Puławską żółtą"* nieszczepioną, obok wszystkich odmian szczepionych.

Z powodu opóźnionej wegetacji — normalnie dojrzały tylko „Wileńska brunatna" i „Puławska żółta wczesna". — „Kisielnicka", wyrastająca b. bujnie i później dojrzewająca, została zebrana na wilgotno. Dzięki dużej zielonej masie, może ona znaleźć zastosowanie w mieszankach na paszę. Największy plon ziarna dała odm. „Kisielnicka", następnie „Puławska żółta" nieszczepiona. „Puławska żółta" szczepiona dała jednakowy plon z „Wileńską brunatną".

## Doświadczenia Nawozowe.

1) Doświadczenie statyczne—buraki cukrowe. Podczas wegetacji wyróżniały się poletka nawożone kwasem fosforowym i azotem, — działania potasu nie zauważono. Wyniki w roku sprawozdawczym potwierdzają rezultaty z lat poprzednich, wykazując największy efekt kwasu fosforowego. Zwyżki na poszczególnych kombinacjach z ha: P—korzeni 44 q; cukru 9,2 q; P N — korzeni 84 q, cukru 15,3q; PKN — korzeni 88 q, cukru 17,9 q. Stosunkowo mniejszy efekt azotu, — najmniejszy potasu.

2) Następczy wpływ nawożenia pod jęczmień w 1932 r. na plon koniczyny czerwonej w 1933 r.

Plon I i II pokosu koniczyny czerwonej (zielonej masy) na komb. nawożonych pod jęczmień potasem podniósł się o 38,4 q. Najbardziej wzrósł plon I i II pokosu koniczyny na komb. P. K. Najniższe, zresztą ze względów zupełnie zrozumiałych, było następcze działanie — po nawożeniu azotowem.

3) Intensywność dawek superfosfatu pod: a) żyto, b) pszenicę, c) jęczmień, d) owies. Pod wyżej wymienione doświadczenia zastosowano superfosfat 16% w dawkach „kryzysowych" t. j. 1, 1½, 2, 2½ ctn. na ha.

a) plon żyta w miarę zwiększania dawek superfosfatu — wzrastał minimalnie — różnice w granicach błędu doświadczalnego.

b) W miarę wzrastania dawek superfosfatu plon ziarna pszenicy podnosi się. Zwyżki od 1 q pszenicy przy dawce 100 kg. superfosfatu na 1 ha, — do 4,6 q przy dawce 200 kg. superfosfatu. — Przy podniesieniu dawki superfosfatu do 250 kg. — plon wzrósł tylko o 3,2 q. Należy przeto wnioskować, że najbardziej opłacalną dawką pod pszenicę będzie 2 q superfosfatu na 1 ha.

c) Plon ziarna jęczmienia, podobnie jak w roku 1932, wzrósł o 6 q, przy dawce superfosfatu 250 kg na ha. Pozostałe zwyżki w granicach błędu doświadczalnego.

d) pod owies nawet najmniejsza dawka superfosfatu t. j. 100 kg. na 1 ha — podniosła plon ziarna o 3.4 q, dawka 2,5 q, superfosfatu — pod-

niosła plon owsa o 5,4 q. Powyższe doświadczenia będą prowadzone przez 3 lata.

4) Nawozowe i niszczące chwasty działanie azotniaku pod owies. W roku 1933 powtórzono, w porozumieniu z P. F. Z. A. w Chorzowie, cykl doświadczeń (6 dośw.) z działaniem azotniaku olejowanego i nieolejowanego — nawozowem i niszczącem chwasty przez rozsianie pogłównie na rośliny mokre.

Największą zwyżkę plonu w Zakładzie — 3,8 q owsa otrzymano na azotniaku nieolejowanym, zastosowanym pogłównie, następnie 3,2 q na komb.: ½ dawki w azotniaku olejowanym przed siewem + ½ dawki w nieolejowanym pogłównie, pozostałe zwyżki w granicach błędu doświadczalnego. Pomimo minimalnego zachwaszczenia naszego pola, działanie niszczące chwasty azotniaku olejowanego i nieolejowanego — zastosowanych pogłównie — było widoczne; natomiast azotniak olejowany przed siewem zachwaszczenia nie zniszczył.

5) Wartość supertomasyny w porównaniu z superfosfatem i tomasyną pod buraki cukrowe.

Cykl doświadczeń przeprowadzono w porozumieniu z P. F. Z. A. w Chorzowie: 1 w Zakładzie, 4 zbiorowe. Największą zwyżkę korzeni otrzymano na supertomasynie, mniejszą na superfosfacie i najmniejszą na tomasynie.

## Doświadczenia uprawowe i różne.

1) Wpływ gęstości siewu, rozstawienia rzędów i pielęgnacji na plon: a) żyta, b) pszenicy, c) jęczmienia, d) owsa.

W roku 1933 doświadczenia przeprowadzono po raz trzeci i ostatni.

a) Najwyższy plon żyta otrzymano, stosując wysiew 150 kg. na ha w rzędy normalne (10 cm.) i 100 kg. na ha w rzędy co 25 cm. z pielęgnacją. Najniższy plon przy wysiewie 100 na ha w rzędy co 30 cm z pielęgnacją i bez. Nawożenie wzmożone prawie plonu nie podniosło. Rozstawa rzędów i gęstość wysiewu nie wpłynęły zupełnie na jakość ziarna, bowiem waga 1000 ziarn i hl są bardzo zbliżone, we wszystkich kombinacjach.

Jak wynika z przeciętnej z 3 lat—najwyższy plon żyta otrzymano, tak przy nawożeniu normalnem, jak i wzmożonem — stosując wysiew 150 i 100 kg. na ha w rzędy co 10 cm. — Wysiew 100 kg. żyta na ha w rzędy co 25 i 30 cm., w większości wypadków obniżył plon, szczególnie słomy.

b) w roku 1933 najwyższy plon pszenicy osiągnięto przy nawożeniu normalnem i wzmożonem, stosując wysiew 120 kg. na ha, przy rozstawie rzędów na 25 i 30 cm. z pielęgnacją. — Najniższy plon pszenicy — przy wysiewie 120 kg na ha w rzędy co 10 cm. Pielęgnacja i rzadki siew nie wpłynęły na jakość ziarna. W przeciętnej — najwyższy plon pszenicy otrzymano przy wysiewie 160 kg na h w rzędy co 10 cm., przy nawożeniu normalnem i wzmożonem.

c) W roku 1933 — najwyższy plon jęczmienia uzyskano, przy nawożeniu zarówno normalnem, jak i wzmożonem, stosując wysiew 160 kg. na ha w rzędy co 10 cm. Różnice między pozostałemi kombinacjami — w granicach błędu doświadczalnego. — Wzmożone nawożenie plonu nie podniosło. Rzadszy siew wpłynął w małym stopniu na zwiększenie wagi 1000

ziarn. W przeciętnej z 3 lat — najwyższy plon jęczmienia otrzymano przy wysiewie 160 kg. i 100 kg. w rzędy co 10 cm. Wzmożone nawożenie podniosło plon jęczmienia w niektórych wypadkach bardzo nieznacznie.

d) W roku 1933 różnice pomiędzy poszczególnemi kombinacjami siewu owsa — leżą w granicach błędu doświadczalnego. Zmniejszenie wysiewu — plonu owsa nie obniżyło, a stosowanie pielęgnacji zupełnie go nie podniosło. Wzmożone nawożenie przyniosło efekt minimalny. Daje się zauważyć pewien wpływ pielęgnacji na jakość ziarna owsa, którego waga 1000 ziarn, na kombinacjach z pielęgnacją, jest nieco wyższą.

W przeciętnej z 3 lat osiągnięto najwyższy plon przy wysiewie 150 kg. owsa na ha, następnie 100 kg. w rzędy co 10 cm. *Reasumując stwierdzamy nieopłacalność rzadkich siewów oraz pielęgnacji.*

2) Wpływ pogłębiania orki różnemi systemami pługów na plon żyta, jęczmienia, buraków cukrowych i mieszanki. Orki poszczególnemi pługami wykonano w 1929 r. — poczem przez 4 lata badano następczy wpływ. Podobnie jak w roku 1932, różnice między plonami żyta, jęczmienia buraków cukr. i mieszanki, na poszczególnych kombinacjach, leżą w przeważnej części w granicach błędu doświadczalnego. Wpływ pogłębiania orki, w jesieni 1929 r. zatarł się w trzecim roku doświadczenia. W roku 1933 w jesieni wykonano głębokie orki na poszczególnych poletkach — celem dalszego przeprowadzenia doświadczeń przez 4 lata.

3) Wartość mieszanki żyta z pszenicą.

Do mieszanek użyto pszenicę „Ostkę Mikulicką" i żyto „Petkus Lochowa" (dojrzewające jednocześnie). Największy plon ziarna otrzymano przy wysiewie czystego żyta o 7,2 q niż przy czystym siewie pszenicy. Przez domieszanie do pszenicy 20% żyta, plon wzrósł o 6,4 q ziarna z ha. Zwiększenie domieszki żyta do 33%, dało mniejszy plon. Doświadczenie będzie powtórzone.

4) Wpływ zaprawiania ziarna na plon pszenicy.

Przed wysiewem — pszenicę zarażono zarodnikami śnieci cuchnącej (Filletia tritici) i następnie zaprawiono odczynnikami suchymi i mokrymi. Zaprawy mokre obniżyły plon pszenicy, szczególnie siarczan miedzi — o 4,2 q. Z suchych zapraw — „Ziarnik" podniósł plon pszenicy o 4,5 q. „Granosan" nie zmienił plonu, „Uspulun" obniżył o 1,2 q.

5) Wartość mieszanki owsa z jęczmieniem.

Różnice leżą naogół w granicach błędu doświadczal. W miarę zwiększania wysiewu (procentowo) jęczmienia, widać tendencję do obniżania plonu.

Konkretnego wniosku wyciągnąć jednak nie można. Doświadczenie powtórzono.

6) Wartość różnych mieszanek na paszę.

Jako mieszanki porównywano wykę, peluszkę i groch siane same, dodając procentowo owies na podtrzymanie, oraz mieszanki z nich, dodając w jednej kombinacji soję i bobik.

W roku 1933 — najwyższy plon zielonej masy dała mieszanka peluszki z owsem, następnie wyka z owsem, wreszcie mieszanka tych trzech. Wyniki te zgadzają się z wynikami lat ubiegłych. Do mieszanek użyliśmy odmianę „Soi Wileńskiej", która, jak się później okazało, nie wyrasta. Najodpowiedniejszą do mieszanek byłaby „Soja Kisielnicka", dająca dużo zielonej masy.

7) W roku 1933 założono na stałem Polu Doświadczalnem doświadczenia z lucerną. Całość doświadczeń składa się z 4 tematów:

a) Doświadczenia z lucerną rozmaitego pochodzenia, i jej odmianami. Zasiano 9 odmian pochodzenia europejskiego, w tem 1 polska, 4 amerykańskie i 1 azjatycka.

b) Doświadczenie z różnym sposobem zakładania lucerników.

c) Doświadczenie nad wpływem dawek wapna.

d) Doświadczenie z dekowaniem roślin.

Wyników doświadczeń z 1933 roku nie podajemy, gdyż I pokosu lucerny nie ważono, z powodu obecności rośliny ochronnej (owsa); II pokos został silnie opanowany przez grzybek Pseudoperiza Medicaginis; który zatarł wszelkie różnice.

Doświadczenia będą prowadzone przez kilka lat.

---

54957

Z. BI
STATIN
SANDOMIERSKI